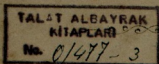

مجموعه فنون

از

جمعیت علمیه عثمانیه

اوچنچی سنده

نومرو ۲۵

محرم

استانبول

جمعیت علمیه عثمانیه مطبعه سنده طبع اولمشدر

۱۲۸۱

مقدم وفات ایدوب مدت حکومتی او توزیش سنه متمد اولشدر

(محمد جیل)

(خلیل کامل)

سفیر پارس

سفیر پترسبورغ

(مدخل علم ژئولوژی)

بحار وانهار و بحیرات و منابع

ایلروده میاهک تأثیرات واثاری بیان اولنه جق ایسدهده سطح
ارضک بشده اوچی صوایله مغمور اولوب بووجهله میاهک اهمیتتی
درکار اولغله بحار وانهار و منابع و بحیراته دائر بعض معلوماتک
بیانی مناسب کور نمشدر

معلوم اوله که پک چوق دلائل علمیه ایله ثابت و متحقق اولدیغی وجهله
اوزرنده ساکن اولدیغمر ارض کروی الشکل اولوب فقط قطبین جانبی
یصیدر یعنی خط استوا دایره سنک نصف قطری ۶۳۷۷۳۹۸ الی ملیون
اوچیوز یتیش یدی بیک اوچیوز طقسان سکر متر و نصف محوری دخی
۶۳۵۶۰۷۹ الی ملیون اوچیوز الی الی بیک یتیش طقوز متر و طولنده
ارلدیغندن قطر مذکور محوردن یکرمی بریک اوچیوزاون طقوزمتر و
مقداری بیوک دیمک اولور و بوضورتله صفحیت ارض ۱۲۹۹ اولمش
اولور و قطرین پینده اولان فرق یکرمی بریک اوچیوزاون طقوزمتر و
یچی یکرمی الی بیک الی یوز قرق سکر ذراع که تقریباً اوج بیق

ساعتك مسافه اولديغندن خط استوا دائره سنك قطرى ارض
اوزرنده بولسان طاغلك امر تفعى اولان هيما لايلا طاغى ارتفاعنك
ايكى بچق مثليدر

قاره لك سطح بجر دن ارتفعاى بزه كوره پك چوق كورينور ايسده
جرم ارضه نسبت اولنديغى حالده غايت جزئى ايدوكى دركار در
اور پاده رئيس الحكما عدا و انمش اولان مشهور موسيو هو بولد
جبال موجوده دوريله رك مشتمل اولدقلى مواد قاره لك سطحى
اوزرينه بسط و تسويه اولنسه اشبو قاره لك سطح دريادن مقدار
مر تفع اوله جغنى هر قطعه ايچون اير و اير و حساب ايدرك اسيلى
وسطى و قوز موس نام مؤلفات مشهوره سنده كوستر مشدر
شويله كه امر يقاى شمالى التى يوزيدى بيك مربع ساعت وسعتده
اولوب جبال موجوده سى بتون سطحنه بسط اولنسه سطح دريادن
اعتباراً هر طرفى ايكى يوزيكرمى سكر مترو ارتفاعنده بولنور
اشبو غليات امر يقاى جنوبيده اجرا اولنسه اوچيوز قرق بش
مترو قدر ارتفاع حاصل اولور مذكور ايكي قطعه براشديريله رك
حساب اولنديغى حالده ايكيوز سكسان بش مترو ارتفاع وجوده
كلور. اسيا قطعه سى بر مليون اوچيوز قرق التى بيك مربع ساعت
وسعتده اولديغندن اولوجمهله تسويه سى تقديرجه اوچيوز اللى
بر مترو مر تفع اولور و اور و يا قطعه سى دخی اوچيوز درت بيك مربع
ساعت وسعتده اولوب بومئوال محرر تسويه اولنديغى صورته
ايكيوز بش مترو كسب ارتفاع ايدر و اكركافه قطعا لك قاره لى
بروجه مشروح تسويه قلمش اولسه اوچيوز سكر مترو بىنى اوچيوز
سكسان بش ذراع ارتفاع حاصل اولور

قاره لك انقسامی دخی بر صورت مطرده ده اولوب نصف كره شمالیده دیگر نصفدن زیاده قاره واقع اولمشدر و بالجله اطله لك مجموعی بولك قاره لك بكرمی اوج قسمنده بر قسمته مساوی اولور و قطعات خمه لك طرف جنوبی لری سیور یله لك شكل مخروطی بی اخذ ایتمشدر مثلا امریقا و افریقا و آسیا و اوسترالیایا قطعه لرینك نهایتلری قطب جنوبی یه بقلشمش و بونلرك مقابلنده شمال طرفنده دخی همان برخط نصف نهارد اتره سی اوزرنده اوله رق قطب شمالی یه طوغری چیقندیلر واقع اولوب شویله كه افریقا لك امید برونى مقابلنده شمال برونى و مالغابرونى مقابلنده دخی سییرده تا یغور برونى واردر.

مشهور قبودان جایمس دوس سانت هلتاجزیره سنك طقوز یوز میل جانب غربیسنده دریاده طقوز ییك یوز قرق اوج مترو درینك بولوب حالبو كه دینا لك ك مرتفع جبالى بولسان هیمالایا طاغلك ك مرتفع محلی اولان غور یسنقاد نام تبه لك سكر ییك سكر یوز قرق مترو ارتفاعنده بولندیغی ۱۸۵۹ سنه میلادیه سنده باویره لو بعض مهندسلك وقوعبولان مساحه لرندن تین اتمش و بنأ علیه دكر لك عمق طاغلرك ارتفاعندن زیاده اولدیغی ثابت اولمشدر

بحارك وسعت سطحیه سندن و دالما شمه قارشو بولمستندن ناشی میاهندن مقدار وافی تبخیر و جو هواده یکیدن تمیج و تقطرایدر كینده سطح ارضدر جوع ایدرو سطح دریاه نزول ایدن صومیه بحر ایله قارشور ایسه ده قاره لره اصابت ایدن امطار نیجه کیفیات و حادثاته بادی اولور و جبال شاهقه دائمسار طوبی جذب و بلوطارك الحق یرله

نزول کننده اراضی مذکوره انلرک صولرینی اخذ و سمان نزول ایدن قارذوبان ایدرک صویه تحول و یا خود مواقع مر تفعه ده بمجمد ایلر علی الخصوص ارضک اقطار قطبیه سننده پک چوق محملار بوزدن عبارت اولوب **ا** کرچه بونلرک الی برطرفدن ذوبان ایدر ایسه ده برطرفدن دخی اوزر لرینه نزول ایدن قارکسب انجماد ایتدیکندن منطقه منجمده ده هیچ بوزا کسک اولمز. سمان سطح ارضه نزول ایدن صودائما اوچه منقسم اولوب اقسام مذکوره دن هر برینک مقداری ورود ایلدیکی محلاک جنسنه وهوانک حرارتنه واول صویک دخی جنس وهبته کوره در. نزول ایدن صویک بر مقداری همان بخاره منقلب اولوب بر قسمی دخی نزول ایلدیکی محله زمینک میل وانحرافنه کوره جریان ایدوب بوندن سهل حاصل اولور. اوچنجی قسمی دخی قشر ارضه نفوذ ایدوب انفصالات بوله رق درین محلاله تجوف ایدروبو کوچک صوطرلری تحت الارض بر مناسب محله و احجار طبقاتی ارا سننده تجمع ایتدکدنصکره ابتدایره نفوذ ایلد کلری محله نسبتله الحق بولتان یرلردن سطح ارضه چسقبوب بوندن پیکار ومنبعلر حصوله کلور (الم تر ان الله انزل من السماء ماء فلیسکه یتابع فی الارض) نص جلیلنده حق سبحانه وتعالی حضرتلری بونی بیان بیورده شد. اشوآیت کریمه ده مراد ماء مطرد و سلیکه نک معناسی مطری ارضه ادخال ایله صویک ارضه جریانچون جسده اولان طرلرکی عیون ومسیله ومجرال خلق ایلشدرکه مفادی یاغوری سحابدن ایندیرر یرده عیون ومجاری یه ادخال ایدر دیمک اولور.

(مستظرفك ايكنجى جلدنيك ۱۱۴۹ محيفه سنه نظر اولته) **اكر**
منبعلرك صولرينه ذكر اولسان سيالار قارشور ايسه كوچك
چايلر پيدا و اكر بويله برقاج صولر برلشوب كثر اوزره جريان
ايدر ايسه نهرلر حاصل اولوب دريايه منصب اولور و بوصولرك
جمله سنه على الاطلاق ميايه جاريه تسميه اولور لكن افق محلايه
ورودلنده تجر ايدوب يعنى صولرى ياييلوب بطاقلر حاصل اولور
واكر زمين دوز اوليوب صولر برحوض شكلنده اولان محله واصل
اولور ايسه او محلى املا ايدوب بر كول ظهور ايدر. اشته بونلرك
جمله سى على الاجال زيرده بيان اولور

(منابع) يره دخول و نفوذ ايدن صويك اكثريسى قشر ارضده
واقع انفصال تدن بالمرور اكر مواد اجنبيه يى حاوى ايسه بونى اول
محللرده ترك ايله كندوسى ودها اشاغى به طوغرو نزول ايدرلر بر محله
سطح ارضه چيقوب نبعان ايدر. اكثرياتحت الارض نفوذ ايله مديكى
بر طبقه تصادف ايلركه انك اوزرندن ميل وانحرافه كوره جريان
ايدوب بر طاعك اتكنده و يا خود بوكرنده ظهور ايدر. اشته
بو كامنى منبعلر جبال ايله محاط بولسان اوهرده محال سائره دن
زياده منبعلر بولنور. هر جنس ارا ضيده ينابيع بولنور ايسه ده
استراتيفيه تسميه قلئان يعنى طبقات اوزره بولسان ارا ضيده ده
زياده بولنديغى مجرب و محققدر و ينابيعك محلاى مختلف ارتفاعده
اولوب بعضا طاغ تپه لرنده دخی واقع اولور و صويك اويله مرتفع
محللاره صعود ينه مطلقا بعض قوه اجنبيه سبب اولديغى
بي اشتباهدر

(عيون فواره) بالاده تعريف قلنديغى اوزره صويوكسك

طاعنك اينچنه نفوذ ايدوب اكر صوبي نشف ايليان ايكي طبقه نك
 اراسنه ورد ايلش و بو طبقه لك شكلي مخمخنى و مقوس و ايكي
 نهايتلى دخی بالايه طوغرى متوجه بولنش ايسه اولزمان الت
 طبقه نك ارزرينه اجراى تضيق ايلد كدن بشقه بالايه دخی صعود
 و خروج ايدنه مامكاه اوست طرفده بر منفذ بولنديغى حالده
 اندن سطح ارضه طوغرى انفجار و فوران ايلوب برعين فوان
 ظهور ايدر بو وجهله قشقران پيكارل سطح ارضه بك چوق
 محارده بولنوب سويش جوارنده واقع عين موسى دخی بوقبيلندرن
 ميا بخرية تمته دخی عيون فواره بولنوب حتى بعضيلرى ساحله
 بعيد محله واقع اولمشدر. از جمله بحر هندده ساحل دن ۱۲۵ انكايير
 ميلى بعدنده دريادن برطالتو صومبغك فوران ايلديكي كورلشدر
 وايتالاباده واقع اسپچا نام كورفزه قعر دريادن سطح مائه قدر
 برعين منفجر اولسور كه دريانك اوزرنده يكرمى اوتوز مترو دورنده
 و برقاج قدم ارتفاعنده قبه شكلنده برته حاصل اولمشدر و دريا
 ساكن اولديغى وقت مذكور مفرده طاتلو صويك قعر دريادن
 قيناديغى و بالايه صعودى بك اعلا رؤيت اولتور و موسيو هو بولد
 دخی امر يقاسو احلنده بويله برعين فواره تصادف ايلمشدر كه
 درون بحردن تفجيري غايت شدتلى اولد يغندن قايقارك بوكاتقربى
 مخاطره دن خالى اولوب مع مافيه بعض كيسلر كلوب اندن
 صوالورل ايمش. موره ده دخی متعدد عيون فواره اولوب رويمه
 كفا لوريزى يعنى پيكارباشى تسميه اولتور. بو پيكارل من القديم
 معلوم و مشهور درو بعضيلرى دخی درون درياده واقع اولوب سطح
 دريابه قدر چيقا مزل

(منابع متناوبه ابجریان) بعض منابع و خصوصاً له عبون فواره
 بردوزی به قینا میوب فاصله ویره رک تفجیر و جریان ایدر . اشو
 کیفیت ایکی سینه مینی اولوب برنجی سبب اجسام غازیته نک وجودیدر .
 شویله که مذکور غاز صویک چیقـدیغی منفذدن خروج ایده جکنه
 مینی ایکبسی برابر چیقـده میوب غازک خروجی اثناسنده صومجراده
 مکث ایدوب صکره فشـتر ر ایکن غاز کیروده قالور .
 و بویله متناوبه جریان و فوران ایدر . ایکنجی سبب دخی
 تحت الارض مخزن کی محجوف محلا رک ایچنده صولرک تراکم الیسیدر
 منابع متناوبه ابجریانک الکجسیم و مشهورلری میاه معدنیة حاره
 تعریفی بچشنده ذکر اولنه حق غایز صولریدر که اسلانداجزیره سنده
 واقع اولمشدر و ذکر اولنان فاصله رک مدتلری هر منبعده
 مختلف اولوب بعضیارنده اون ویکرمی دقیقه و بعضیارنده
 بر قایح ساعت و بلکه دهـاز یاده اولور و بعضیارنده دخی مدت فاصله
 بردوزی به دکلدر . مثلاً برکه اتوز دقیقه و ایکجی دفعه بر چیق
 ساعت توقف ایدوب بعده اون اون بش دقیقه مدت جریان
 ایدروینه بوقیاس اوزره فاصله ویره رک ظـهور ایدرو بعض
 صولر واردر که یکرمی ساعت ظرفنده اتوز الی کره کسـیلوب
 ینـه نبعان ایدر
 (بقیده سی صکره)

(ادهم)

ناظر نافعه و معارف